

Tid Torsdagen den 6 april 2017 kl. 17.00 – 17.10
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justerat Tisdagen den 18 april 2017

Jan Valeskog

Joakim Larsson

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Jan Valeskog (S) ordföranden

Joakim Larsson (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)

Anders Göransson (S)

Lennart Tonell (MP)

Torbjörn Erbe (M)

Alexandra Östback (M)

Mattias Keresztesi (M)

Abit Dundar (L)

Tjänstgörande ersättare:

Birger Kato (S)

för Maria-Elsa Salvo (S)

Anna Bäcklund (MP)

för vakant (MP)

Maria Ljuslin (V)

för Rikard Warlenius (V)

Marie-Louise Gudmundsson (M)

för Monika Jenks (M)

Ersättare:

Elsemarie Bjellqvist (S)

Veronica Eriksson (MP)

Jihad Adlouni (M)

Marianne Pettersson (M)

Emilie Fors (L)

Michaela Hollis (KD)

Tjänstemän:

Tf förvaltningschefen Gunnar Jensen, Jenni Almgren, Göran Carlberg, Sara Lundén, Lena Mittal och Åsa Wigfeldt samt borgarrådssekreterarna Oscar Lavelid och Daniel Carlsson Mård och personalföreträdaren Luis Lopez för §§ 1-5, 7-8.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser vice ordföranden Joakim Larsson (M) att tillsammans med ordföranden Jan Valeskog (S) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 18 april 2017.

§ 2**Frågor för beredning och eventuell information från kontoret**Skrivelse för beredning

Anmälan görs av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden enligt följande:

1. Gräv ned Centralbron och ge området utmed vattnet vid Tegelbacken tillbaka till Stockholmarna, från Joakim Larsson m.fl. (M), Abit Dundar (L) och Michaela Hollis, dnr E2017-01147.

Beslut

Exploateringsnämnden överlämnar skrivelsen till exploateringskontoret för beredning.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till exploateringsnämnden**

Inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 21 mars 2017 och från den 6 april 2017 anmäls.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom exploateringskontoret**

Dnr E2017-00069

Beslut

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 mars 2017.

§ 5**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor**

Dnr E2017-00745

Protokoll nr 1/2017 från sammanträde med
stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma
råd för funktionshinderfrågor från den 24 januari 2017 anmäls.

§ 6**Bostadsbyggandet - stadsbyggnadsprocessen. Svar på
remiss från Stadsrevisionen**

Dnr E2017-00348

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets
förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att besvara remissen med
kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt
kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Abit Dundar (L) enligt följande:

Det är bra att stadsrevisionen har granskat bostadsbyggandet
och vi instämmer i de rekommendationer som finns i
rapporten. Vi vill dock särskilt påpeka att bostadsbyggandet,
särskilt ur stadens samlade perspektiv, inte får skiljas från
utbyggnaden av den service och samhällsinfrastruktur som
måste finnas för att livet i de nybyggda bostäderna ska
fungera. Det planeras och byggs inte tillräckligt mycket
skolor, servicehus, LSS-bostäder, äldreboenden, och
idrottsytor för att matcha den bostadsutbyggnad vi nu ser. Det
måste vi omedelbart åtgärda.

§ 7

Anmälan av ekonomisk uppföljning mars 2017

Dnr E2017-00363

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 8

Underlag för budget 2018 med inriktning 2019 och 2020 för exploateringsnämnden

Dnr E2017-00751

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets förslag till underlag för budget 2018 med inriktning 2019 och 2020 och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 17 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) enligt följande:

Vi ser positivt på att exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret fortsätter att utveckla en gemensam projektportfölj utifrån översiktsplanens strategier. Det är viktigt inte minst för att kunna fortsätta hålla en hög byggtakt i staden. Under Alliansens tid uppnåddes den högsta byggtakten i Stockholm sedan 1970-talet. En fortsatt hög byggtakt är nödvändigt för att människor ska kunna bosätta sig i Stockholm och för en bättre tillväxt. Det är glädjande att se att detta underlag till budget 2018-2020 bekräftar resultatet av Alliansens aktiva bostadspolitik, och redovisar att bostadsprojekt om sammanlagt 119 000 lägenheter befinner sig i olika planeringsfaser.

Vi ser dock fortsatt med oro på att de allmännyttiga bostadsbolagen ges en kommunal gräddfil på Stockholms bostadsmarknad. Det riskerar i förlängningen att slå hårt på externa aktörer som både vill och kan bygga hyresrätter. Med Alliansen i majoritet har det varit tydligt hur en mångfald av aktörer också innebär att det blir en mångfald i upplåtelseformer. Hälften av alla markanvisningar 2006 – 2014 har avsett nya hyresrätter. Det finns närmare 100 byggföretag på Stockholmsmarknaden, vilket av naturliga skäl är ytterst viktigt för att kunna hålla en fortsatt hög produktionsnivå. Det vore minst sagt olyckligt om den rödgrönrosa bostadspolitiken innebär att privata aktörer trängs undan av ideologiska skäl.

Vi konstaterar att exploateringskontoret avser fortsätta utvecklingen av ett nära samarbete med övriga förvaltningar, stadsdelar och Stockholms Läns Landsting så att kommunikationen till stockholmarna karakteriseras av ett helhetsperspektiv. Det är positivt. Vi skulle dock gärna se att samarbetet med landstinget också utvecklades i tydligare riktning mot ett konkret samarbete kring kollektivtrafik, nya bostäder och mer stadsliv.

Ersättaryttrande

Michaela Hollis (KD) instämmer i särskilt uttalande från vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L).

§ 9**Övergång till digital ärendehantering för
exploateringsnämnden**

Dnr E2017-00740

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att tryckta pappersutskick av nämndhandlingar ersätts med digital publicering från och med nämndens sammanträde i oktober 2017 i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att tillhandahålla nämndens ledamöter och ersättare varsin iPad under tiden de sitter i exploateringsnämnden.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 20 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 10**Försäljning av fastigheten Kalvö 1:6 i Nynäshamn till
Stora Björn Skog AB**

Dnr E2017-00516

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner köpeavtalet och ger kontoret i uppdrag att slutföra försäljningen av Kalvö 1:6 i Nynäshamns kommun.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 11

Planerad stamnätsförbindelse mellan Överby och Beckomberga. Svar på remiss

Dnr E2017-00455

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remiss från Svenska Kraftnät.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 2 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 12

Nya bostäder med klassisk arkitektur. Motion (2016:100) av Joakim Larsson (M) och Sten Nordin (M). Svar på remiss

Dnr E2016-04106

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande

som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen och att därutöver anföra:

Stockholm har under sina dryga 750 år genomgått många utbyggnadsperioder, men ingen som kan mäta sig med den vi nu är mitt i. I närtid ska 40 000 nya bostäder fram, men vi vet redan att behoven av bostäder ingalunda kommer att täckas av detta, utan stadens utbyggnad kommer att fortsätta.

Det finns en i högtidstalen stor samstämmighet i att vi nu skall bygga den täta staden och ta tillvara stenstadens kvalitéter. Ändå finns det fortfarande planer som inte stämmer överens med dessa ideal och där tätheten är alldeles för låg. Planeringen av framtidens Stockholm måste utmana de normer och bestämmelser som tagits fram för att bygga en gles stad. De gamla idéerna finns kvar som frusen ideologi trots att få står för den öppet. Utgångspunkten måste vara att gator och torg ägs av staden medan fastigheter i huvudsak ägs privat. Mindre fastigheter ger både fler aktörer, spridd ägarbild, ett varierat intryck och en diversifierad arkitektur. Här har staden med sitt stora markinnehav en viktig roll när den markanvisar.

Det finns behov av att, inte minst nu när bostadsbyggandet måste öka markant, i ännu större utsträckning planera för en utbyggd stenstad och promenadstad. Och att detta tillåts ske inte bara i den gamla innerstadens närhet utan även låter nya delar av ytterstaden präglas av detta. Jag tror inte att en ny årsring av tämligen själlösa punkthus blir något bra minne av 2010- och 20-talen.

I detta sammanhang bör Stockholms stad, i samarbete med byggbranschen, planera flera områden utifrån en mer klassisk byggnadsstil som efterfrågas av många stockholmare. Dessa vägledningar måste komma in på ett tidigt stadium i planeringen, så att det inte motverkar de nödvändiga

ambitionerna att väsentligt öka tempot i planprocessen och minska detaljstyrningen. De övergripande målen måste därför vara desto tydligare i ett tidigt skede av beslutsprocessen, oavsett om det är modern arkitektur som skall råda i området eller en som mer knyter an till den klassiska stenstaden. I båda fallen bör täthet och översiktsplanens målsättningar beaktas i än större utsträckning.

Samtidigt är det viktigt att de fysiska gränserna mellan det som är gemensamt och det som är enskilt är tydliga. Ju tydligare gränser, desto bättre fungerar stadslivet. Exempelvis ger slutna kvarter tydliga gaturum och välanvända gårdar. Öppna bebyggelsemönster där det är otydligt var gränsen går mellan privat och offentligt ger ofta resultatet att ingen använder gårdarna; de uppfattas för privata av allmänheten och för allmänna av de närboende. Bra bostäder kan nämligen inte skiljas från bra stadsmiljöer, de är delar av samma sak. Stadens form har en avgörande betydelse för resultatet. Punkthus i skogsbackar blir aldrig lika bra som sammanhängande stadsmiljöer: det blir färre lägenheter, tråkigare stadsmiljöer och otryggare stadsdelar.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersätтарыttrande

Michaela Hollis (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L).

§ 13

Markanvisning för bostäder inom fastigheterna Bergen 1-2, Oslo 9 och del av fastigheten Akalla 4:1 i Husby till D. Carnegie & Co AB och AB Svenska Bostäder. Inriktningsbeslut

Dnr E2016-02523, E2016-03990

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom

fastigheterna Bergen 1-2, Oslo 9 och del av fastigheten Akalla 4:1 till D. Carnegie & Co AB och AB Svenska Bostäder och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningarna upp till 13,5 mnkr (inriktningsbeslut).
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 14

Markanvisning för bostäder inom del av fastigheten Solhem 16:1 i Solhem till SSM Holding AB.

Inriktningsbeslut

Dnr E2017-00679

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att låta ärendet utgå.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 2 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

Markanvisning för idrottsplats inom fastigheterna Bällsta 1:13 och del av Riksby 1:3 i Bällsta till fastighetsnämnden

Dnr E2017-00680

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för idrottsändamål inom fastigheterna Bällsta 1:13 och del av Riksby 1:3 till fastighetsnämnden.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) enligt följande:

Exploateringsnämnden ser positivt på att fastigheten kan utvecklas för idrottsändamål. Det är väsentligt att Bällsta Gårds mangårdsbyggnad, flyglarna och Bällsta gårds allé bevaras och integreras i idrottsområdet. Det är välkommet med en fördjupad ekologisk utredning.

Nyanlagda konstgräsplaner måste utformas på bästa miljömässiga sätt bl.a. för att ge möjlighet till uppsamling av och minimera förlusten av granulat.

Det bör tidigt planeras för energibesparande teknik som t.ex. solcellslösningar och annan miljöteknik som integreras i idrottsanläggningarna.

Inriktning för projektet är att den nya idrottsplatsen ska rymma en friidrottshall, en multisportshall innehållande dubbelidrottshall, multisportfunktioner, omklädnad, personalutrymmen, föreningslokaler, teknikutrymmen samt en 11-spels konstgräsplan och friidrottsplan. Liberalerna anser också att den vidare utredningen ska studera möjligheten till en simhall. Stockholm lider stor brist på simhallar. På senare tid har flera bad i Stockholm stängt, för renovering eller på obestämd tid, bland annat Liljeholmsbadet, Åkeshovs sim- och idrottshall och GIH-badet på Östermalm. Vi anser därför att möjligheten att inrymma en simhall i projektet bör utredas.

§ 16

Bostäder inom Årstaäng 4 m.m. samt parkprogram inom Årstadal i Liljeholmen. Reviderat genomförandebeslut

Dnr E2012-512-00643

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner reviderat genomförandebeslut för genomförandet av exploatering inom Årstaäng 4 m.m. omfattande investeringsutgifter om ca 34 mnkr och investeringsinkomster om ca 1 mnkr och ger kontoret i uppdrag att genomföra projektet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 13 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 17

Markanvisning för bostäder inom del av fastigheten

Älvsjö 1:1 i Rågsved till AB Stockholmshem

Dnr E2017-00681

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom del av fastigheten Älvsjö 1:1 till AB Stockholmshem och ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 18

Markanvisning för bostäder inom fastigheten Älvsjö 1:1 i Rågsved till AB Stockholmshem och Keywe AB.

Inriktningsbeslut

Dnr E2017-00276

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom fastigheten Älvsjö 1:1 till AB Stockholmshem och Keywe AB samt ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.
- 2 Exploateringsnämnden ger kontoret i uppdrag att fortsätta utredningsarbetet (inriktningsbeslut).
- 3 Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 19

Utveckling av Kungsträdgården. Motion (2016:99) från Joakim Larsson (M). Svar på remiss

Dnr E2016-04121

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1) Exploateringsnämnden åberopar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på skrivelse från Joakim Larsson (M) angående motion om utveckling av Kungsträdgården.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 13 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen och att därutöver anföra:

Kungsträdgården används idag i hög utsträckning till festivaler, utserveringar och särskilda event. Vintertid anläggs också en skridskobana och en marknad som trivsamma inslag. Parken uppfyller dock långt ifrån sin potential som mötesplats för stockholmarna och turister. Parken är relativt sluten och det är nog många som snarare uppfattar Kungsträdgården mer som ett uppdelat torg än som en trädgård. Om Kungsträdgården öppnas upp från Hamngatan och möter

stadslivet på ett tydligare sätt skulle den ha större möjligheter att bli en stadspark värdig sitt namn.

För att åstadkomma detta krävs att staden tar ett helhetsgrepp på Kungsträdgården, så att parken åter kan bli en naturligt integrerad del av stadslivet. I arbetet med parkens utveckling är det viktigt att säkerställa balansen mellan dess roll som attraktiv grönskande stadspark och dess funktion som evenemangs- och mötesplats. Det behöver göras en grundlig översyn av hur Kungsträdgården ska användas på bästa sätt framöver, utifrån stockholmarnas perspektiv. Utifrån detta perspektiv ska trafiknämnden, tillsammans med kulturnämnden, ta fram en lägesrapport och förslag till åtgärder samt organisation av evenemangsverksamhet med avsikt att säkerställa Kungsträdgårdens roll som Stockholms kanske mest betydelsefulla park och mötesplats för alla åldrar.

Exploateringskontoret anför att Kungsträdgården med omgivningar berörs övergripande i Programmet för City som upprättas av stadsbyggnadskontoret och i Trafik- och gatumiljöplan för City, som trafikkontoret författar. Det återstår att se hur arbetet med programmet faller ut, men vi vill fortsatt understryka vikten av Kungsträdgården behöver ett konkret åtgärdsprogram framför ett övergripande omnämnande i ett styrdokument. Detta ska därtill göras i dialog med stockholmarna.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Michaela Hollis (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L).

§ 20

Att utreda Södra Skanstull som ett idrottskluster. Motion (2016:119) från Mikael Valier (KD). Svar på remiss

Dnr E2016-04203

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden åberopar kontorens gemensamma tjänsteutlåtande som svar på skrivelse från Mikael Valier (KD) angående motion om att utreda ett idrottskluster i Södra Skanstull.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 27 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag.

§ 21

Dialogen med medborgare i projektet Nya Slussen.

Remiss från Stadsrevisionen

Dnr E2017-00347

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att som yttrande över stadsrevisionens rapport ”Dialogen med medborgare i projektet Nya Slussen, Nr 3 2017”, hänvisas till vad som anförs i kontorens gemensamma tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, stadsledningskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 16 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag.

§ 22**Tunnelbana till Arenastaden: Hagalunds industriområde station och arbetstunnel, Hagastaden arbets-/servicetunnel. Anmälan av svar på remiss**

Dnr E2015-03672

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner anmälan av remissvar och lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 februari 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 23**Markanvisning för bostadsändamål till AB Abacus Bostad och Järntorget Bostad AB inom fastigheten Vasastaden 1:16 i Hagastaden, Norrmalm, Stockholms kommun**

Dnr E2017-00714

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden anvisar mark för bostadsändamål inom fastigheterna Vasastaden 1:16 till AB Abacus Bostad och Järntorget Bostad AB samt ger kontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 6 april 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 24**Exploateringsavtal för Spårvägmuseum inom fastigheten Hjorthagen 1:16**

Dnr E2017-00651

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner exploateringsavtal mellan exploateringsnämnden och Stockholm läns landsting avseende fastigheten Hjorthagen 1:16 enligt vad som anges i kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 8 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 25**Riksintresseutredningens betänkande Planering och beslut för hållbar utveckling (SOU 2015:99). Anmälan av svar på remiss**

Dnr E2016-03361

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att godkänna anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 6 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 26

Energikommissionens betänkande Kraftsamling för framtidens energi (SOU 2017:2). Anmälan av svar på remiss

Dnr E2017-00190

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att godkänna anmälan.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 27

Val av ordförande för exploateringsnämndens strategiråd för år 2017. Återremiss från exploateringsnämnden den 2 februari 2017

Dnr E2016-04201

Bordlagt den 9 mars 2017, pkt 6

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt sitt förslag:

- 1 Exploateringsnämnden beslutar att bordlägga ärendet till den 8 juni 2017.
- 2 Exploateringsnämnden beslutar att ställa in det planerade sammanträdet med rådet den 9 maj 2017.

Valet av ny ordförande bordläggs till dess att interna val hållits. I avvaktan på ny ordförande för exploateringsnämndens strategiråd ställs det planerade sammanträdet in.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 februari 2017.
Kontoret föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Utse en ordförande för exploateringsnämndens strategiråd för år 2017

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt sitt förslag.

§ 28

Utredning om en permanent koppling för gående mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige

Dnr E2015-01315

Bordlagt den 9 mars 2017, pkt 25

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V):

- 1 Exploateringsnämnden godkänner och överlämnar kontorens utredning till kommunstyrelsen som svar på uppdrag från kommunfullmäktige 2015-11-30 §23 Dnr 106-634/2015 till exploateringsnämnden att i samarbete med trafiknämnden och

stadsbyggnadsnämnden utreda hur staden kan säkerställa en permanent koppling mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen.

- 2 Exploateringsnämnden beslutar att en ny tillgänglighetsanpassad vertikalkoppling ska vara en del av kommande utveckling av Stadsgårdskajen och Masthamnen.
- 3 Exploateringsnämnden beslutar att därutöver anföra:

Stadsgården genomgår och kommer under kommande år genomgå en stor förändring. Just nu pågår ett av Stockholms viktigaste infrastrukturprojekt i och med bygget av nya Slussen och den nya bussterminalen i Katarinaberget. Utöver detta finns det framtida utvecklingsmöjligheter av kajområdet, för såväl sjöfarten som en stadsutveckling. Vi delar fullt ut förvaltningens uppfattning om att en kommande utveckling av Stadsgården – Masthamnen motiverar en tillgänglighetsanpassad vertikalförbindelse mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen. En sådan koppling skulle på ett mycket positivt sätt kunna bidra till att levandegöra Stadsgården och skapa binda samman Östra Södermalm med saltsjön. Vi menar dock att en förbindelse med fördel bör placeras så långt österut som möjligt i syfte att skapa maximal nytta. Med anledning av detta föreslår vi att en tillgänglighetsanpassad vertikalkoppling ska vara en del av den kommande utvecklingen av Stadsgårdskajen och Masthamnen. Ett beslut om en sådan lösning bör ske snarast möjligt, när kunskap finns om hur denna del av Stadsgården/Masthamnen kan och bör utvecklas.

Vi kan konstatera att bygget av nya Slussen och bussterminalen påverkar tillgängligheten till Stadsgården. Söderbergs trappor kommer att stängas för att möjliggöra bygget av terminalen i Katarinaberget. Dock används dessa trappor relativt lite. I en undersökning som det refereras till i ärendets bilaga framgår det att drygt 200 personer använde trapporna under tre eftermiddagar/kvällar. Av dessa hade 39 % Fotografiska som mål- eller startpunkt. En stängning av Söderbergs trappor måste ske senast 2019 för att arbetet med bussterminalen ska kunna genomföras. Det är dock viktigt att ersätta denna koppling. Därför kommer Lokattens trappor, som i dag är stängda, öppnas upp för att säkra en passage från Katarinavägen till kajen. Det är det av yttersta vikt att projekt Slussen aktivt arbetar att med tydlig skyltning informera om hur människor ska kunna ta sig till målpunkter som finns på Stadsgården.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande från den 16 februari 2017. Kontoren föreslår att nämnden beslutar följande:

- 1 Godkänna och överlämna kontorens utredning till kommunstyrelsen som svar på uppdrag från Kommunfullmäktige 2015-11-30 §23 Dnr 106-634/2015 till exploateringsnämnden att i samarbete med trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda hur staden kan säkerställa en permanent koppling mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen.
- 2 Frågan om en ny tillgänglighetsanpassad vertikalkoppling bevakas i kommande utveckling av Stadsgårdskajen och Masthamnen.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:
 - 1 Att överlämna kontorens utredning till kommunstyrelsen som svar på uppdrag från kommunfullmäktige 2015-11-30 §23 Dnr 106-634/2015 till exploateringsnämnden att i samarbete med trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda hur staden kan säkerställa en permanent koppling mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen.
 - 2 Att exploateringsnämnden beslutar att tillstyrka kombinationslösning 3a.
 - 3 Att exploateringsnämnden uttalar att en stängning av Söderbergs trappor inte får genomföras innan dess att kombinationslösning 3a är på plats.
 - 4 Att därutöver anföra:

Sedan 2007 ägs och förvaltas Stadsgårdshissen av AB Stadsholmen. När nu Nya Slussen ska byggas behöver vi säkerställa en god tillgänglighet över Stadsgårdsleden, mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen. Detta blir än mer aktuellt i och med att Söderbergs trappor föreslås stängas 2019.

Vi ser att det finns goda möjligheter att komplettera den befintliga anläggningen med en ny hiss på andra sidan Stadsgårdsleden. Genom att sammankoppla dessa med en gångbro, liknande Katarinahissens, skulle en attraktiv

koppling och utsiktsplats mellan Katarinavägens övre del och Stadsgårdens kajområde kunna skapas. Därmed uppnår man respekt för ursprungsanläggningen samtidigt som man får större frihet att ge den nya hissen och dess anslutande bro ett eget arkitektoniskt uttryck som i sig kan innebära ett positivt tillskott till stadsmiljön. Men tanke på platsens synliga läge i staden kommer gestaltningen av en ny hissförbindelse vara av yttersta vikt. Med en hög arkitektonisk kvalitet som samverkar med det historiska landskapet och stadens siluett skulle en sådan förbindelse kunna innebära ett positivt tillskott i stadsmiljön.

En sådan hissförbindelse skulle även bidra positivt till att öka tillgängligheten till vattnet, fartyg och de verksamheter som finns etablerade för stockholmare och besökare. Därmed kan också kajområdet bli mer attraktivt som destination och samlingsplats, vilket i sin tur kan medföra att fler kommersiella aktörer ser möjligheterna att etablera nya verksamheter på platsen. Ökad tillgänglighet kan därmed också leda till ett ökat kajliv i staden.

Det är glädjande att kommunfullmäktige i november 2015 gav berörda nämnder att närmare utreda frågan om en permanent koppling mellan Katarinavägen och Stadsgårdskajen, en utredning vars resultat vi ser i föreliggande ärende.

Vi konstaterar att kontoren utrett, och kommit, fram till fyra olika kompletteringsförslag till att öppna Lokattens trappa inom ramen för projekt Nya Slussen. Utöver alternativet med en högbro och hiss på norra sidan Stadsgårdsleden har en lågbro med eller utan hissar utretts, liksom att ha kvar Söderbergs trappor samt en överdäckning av Stadsgårdsleden.

Av dessa fyra alternativ är utredningens slutsats att lösningarna 3 och 4 skulle kunna genomföras fristående, men samordnat med projekt Nya Slussen. Det är glädjande, och ger stöd åt förslaget i motionen. Vi finner därmed även fortsatt att staden ska genomföra en lösning som innebär att komplettera den befintliga hissanläggningen med en ny hiss på norra sidan Stadsgårdsleden, det vill säga alternativ 3a. Detta alternativ är enligt utredningen också mest lämpligt för såväl tillgänglighet som framkomlighet och trafiksäkerhet. Det är av stor vikt att Söderbergs trappor inte stängs förrän den nya hisskonstruktionen finns på plats.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan

Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V).

Reservation

Vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersätтарыttrande

Michaela Hollis (KD) instämmer i förslag från vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) och Abit Dundar (L).

§ 29**Tillägg till och ändring i Överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom Hagastaden, Norrmalm, del av fastigheten Vasastaden 1:118 (kvarteren Helix & Innovationen) med Fastighetsaktiebolaget Hagasta**

Dnr E2017-00226

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt kontorens gemensamma förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner tillägg och ändring till överenskommelse om exploatering med överlåtelse av mark inom Hagastaden, Norrmalm, del av fastigheten Vasastaden 1:118 (kvarteren Helix & Innovationen) med Fastighetsaktiebolaget Hagasta.
- 2 Exploateringsnämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner tillägg och ändring till överenskommelse om exploatering senast 2017-09-30.
- 3 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 31 mars 2017.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M) föreslår (se beslutet).

- 2) Abit Dundar (L) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag till beslut och att därutöver anföra:

Liberalerna anser att de publika ytorna som i detta avtal föreslås utgå är en viktig del av attraktionskraften i det förslag som fastighetsägaren presenterade under urvalsprocessen. Tanken var att dessa märkesbyggnader, ”porten till Hagastaden” också skulle bli en intressant målpunkt för stockholmare och turister.

Dessutom anser vi att det är angeläget att viktiga delar av de förslag som staden förhåller sig till när vi har den här typen av processer inte förhandlas bort i senare skeden. En viss anpassning måste staden hålla öppet för, men de bärande idéerna i sina förslag måste byggherrar räkna med ska hålla hela vägen fram till genomförande. Det gäller särskilt frågor om hur vi bidrar till att utöka kvaliteten i stadslivet när vi bygger nytt.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP), Maria Ljuslin (V) och vice ordföranden Joakim Larsson m.fl. (M).

Reservation

Abit Dundar (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Lennart Tonell m.fl. (MP) och Maria Ljuslin (V) enligt följande:

I tilläggsavtalet föreslås att våningsplan som tidigare avsetts bli publika ytor och museer görs om till bostäder. Detta innebär att stadens intäkter i projektet ökar med 32 miljoner kronor. Alternativet hade varit att bibehålla det gamla avtalet. Detta trots att det bedöms som mycket svårt att få ett museum att ha verksamhet på en sådan plats. Konsekvensen av detta skulle då sannolikt bli att en framtida bostadsrättsförening gör om de publika ytorna till bostäder i ett senare skede, vilket skulle leda till att staden förlorar betydande intäkter. Förvaltningens nya förslag innebär att 16 miljoner kronor av de ökade intäkterna satsas på konst och kultur i projekt i ytterstaden. Detta stämmer väl överens med den politiska majoritetens mål om att stadens investeringar ska spridas mer rättvist över staden genom en omfördelning från lönsamma till mindre lönsamma/olönsamma projekt.

Vid protokollet

Lena Mittal